

Szlifierz kamieni szlachetnych i ozdobnych

731303

Inna nazwa zawodu: nie występują

Zadania i czynności

Praca szlifierza polega na obróbce kamieni szlachetnych, mającej na celu nadanie im pożądanej wielkości, kształtu, walorów artystycznych i estetycznych. Kamienie szlachetne przed obróbką są nieforemne, nie mają odpowiedniego połysku i w żadnym wypadku nie nadają się do wykorzystywania jako elementy biżuterii.

Pierwszą czynnością przy obróbce jest pomiar kamienia oraz narysowanie projektowanego wzoru, bądź rozrysowanie modelu z katalogu wzorów. Potem następuje cięcie kamienia tak, aby otrzymać podstawową foremną bryłę. Dalszy etap, to właściwe szlifowanie, czyli nadawanie oczekiwanego kształtu. Drobne cięcia powodują powstanie odpowiednich płaszczyzn i kantów załamujących światło. Płaszczyzny te są nadal szlifowane, aż do uzyskania regularnych kształtów geometrycznych i gładkości. Następne grupa czynności to polerowanie. Polerowanie w zawodowym nazewnictwie nazywa się polerem i polega na polerowaniu płaszczyzn oszlifowanego kamienia za pomocą obrotowej tarczy, której płaszczyzna wyłożona jest kolejno drewnem, następnie skórą i filcem. Do polerowania bursztynu używa się specjalnych pasów. Często szlifowanie i polerowanie wykonuje ten sam specjalista.

Praca szlifierza zalicza się do prac bardzo precyzyjnych. Podstawowymi narzędziami pracy są: suwmiarka, frezy, pilniki różnych rozmiarów i kształtów, delikatne piłki i tarcze ścierne oraz tzw. kołki. Są to pręty drewniane długości ok. 10 cm, na końcu których osadza się kamień poddawany obróbce.

Do polerowania używa się pasów polerowniczych, tarcz ściernych pokrytych drewnem, skórą lub filcem, różnego kształtu i wielkości płaszczyzn ściernych. Przyrządy te mogą być ręczne i mechaniczne.

Praca szlifierza i polerowacza może wydać się jednostajna i monotonna, wymaga jednak inwencji, gdyż za każdym razem ma on do czynienia z innym materiałem i wzorem. W związku z tym do każdego szlifowania musi podchodzić indywidualnie.

Szlifierz pracuje prawie wyłącznie w pozycji siedzącej, a czynności, które wykonuje polegają na manipulacji rękami i palcami rąk. W bardzo dużym stopniu angażuje zmysły: wzrok, słuch i dotyk. Po dźwięku, jaki wydaje szlifujący kamień frez czy pilnik, doświadczony szlifierz rozpoznaje głębokość i właściwość cięcia; wrażliwe opuszki palców pozwalają rozpoznać gładkość płaszczyzn, geometryczność załamań itp.

Niektóre przyrządy, używane przez szlifierza i szlifierza-polerowacza, takie jak frezy, tarcze ścierne, są częściowo zmechanizowane.

Obróbka kamienia trwa bardzo od pół godziny do dwóch dni. Polerowacz pracuje nad kamieniem kilka godzin, nad kryształem np. jeden dzień.